

Äänestysaluejaon muutokset vuodelle 2024

KH 14.08.2023 § 170

283/00.00.00.02/2023

Valmistelija Hallintojohtaja Sari Karhu, sari.karhu(at)keuruu.fi, p. 040 648 3929

Päätös Kokouksessa muutetun päätösehdotuksen kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavan äänestysaluejaon hyväksymistä, joka tulee voimaan 1.1.2024, sekä esityksen erityisryhmien äänestysalueeksi:

Vanha äänestysalue	Uusi äänestysalue 1.1.2024 alkaen
001 Keskustan läntinen	001 Keskustan alue
002 keskustan itäinen	001 Keskustan alue
003 Haapamäki	002 Haapamäen alue
004 Pihlajavesi	002 Haapamäen alue
005 Pohjoislahti	001 Keskustan alue
Vanha erityisryhmien äänestysalue	Uusi erityisryhmien äänestysalue
001 Keskustan läntinen	001 Keskustan alue

Esittelijä Kaupunginjohtaja Pajari Noora

Päätösehdotus Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle uuden äänestysaluejaon hyväksymistä, joka tulee voimaan 1.1.2024, sekä esityksen erityisryhmien äänestysalueeksi.

Selostus

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden pinta-alasta tai asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto.

Valtuuston päätöksellä muutettu äänestysaluejako on voimassa 1.1.2024 alkaen toimitettavissa vaaleissa ja kansanäänestyksissä, jos valtuuston päätös on tehty ja siitä on ilmoitettu 31.8.2023 mennessä Digi- ja väestötietovirastolle (DVV).

Vaalit toimitetaan järjestämällä ennakoäänestys ja vaalipäivän äänestys. Ennakoäänestyksen ja vaalipäivän järjestämisestä kotimaassa vastaa kunta. Äänioikeutetut saavat äänestää ennakolta tai vaalipäivänä.

Eduskuntavaaleissa 2023 äänioikeutettuja Keuruulla oli yhteensä 8037. Äänioikeutettujen määrä jakautuu epätasaisesti äänestysalueiden välillä 3825 keskusta läntinen – 389 Pihlajavesi. Vaalipäivän äänestys toimitetaan kunkin äänestysalueen äänestyspaikalla samanaikaisesti samalla tavalla.

Äänioikeutettujen lukumäärän epäsuhtainen jakautuminen aiheuttaa sen, että kustannukset niillä äänestysalueilla, joilla äänioikeutettujen määrä / vaalipäivän äänestysaktiivisuus on vähäisempi, nousevat moninkertaisiksi verrattuna alueeseen, jonka äänioikeutettujen

lukumäärä on suurempi. Esimerkkinä äänestyspäivän välittömin kustannuksin / äänestäjä laskettuna keskustan läntisen alueen kustannus oli 2,62 € / äänestäjä (vaalipäivänä äänestäneitä 892), Pihlajavedellä 12,06 € / äänestäjä (vaalipäivänä äänestäneitä 140) ja Pohjoislahdella 8,97 € / äänestäjä (vaalipäivänä äänestäneitä 184). Keski-Suomen kunnista Keuruulla on viidenneksi eniten äänioikeutettuja, mutta neljänneksi eniten äänestysalueita (Jyväskylä 30, Äänekoski 6, Laukaa 6), seuraavina äänioikeutettujen määrällä samankaltaiset kunnat Muurame 7919 ja äänestysalueita 3, Saarijärvi 7880 ja äänestysalueita 1. Sekä Jämsä (16768 äänioikeutettua) että Luhanka (644 äänioikeutettua) ovat siirtyneet yhteen äänestysalueeseen (Luhangan khall 4.7.2023).

Valtio korvaa kunnille osuuden vaalien järjestämisestä koituvista kustannuksista. Vuoden 2023 eduskuntavaaleista korvataan 2,4 euroa / äänioikeutettu. Äänestysalueiden määrän vähentämisellä voidaan vaikuttaa kunnan omiin kustannuksiin vaalien järjestämiseksi osana kunnan talouden tasapainottamisen toimia.

Äänestysaluejaon muutos on käytännöllisintä määritellä muutoksina suhteessa vanhaan äänestysaluejakoon (milloin kysymyksessä on vanhojen äänestysalueiden yhdisteleminen uusiksi äänestysalueiksi).

Äänestysaluejaon muuttamista koskevassa kunnanvaltuuston päätöksessä on ratkaistava myös, mikä kunnan äänestysalueista on käytössä ns. erityisryhmillä (vailla vakinaista asuntoa olevat sekä hoito- ym. laitoksissa asuvat kuntalaiset sekä lisäksi ns. poissaoleva väestö, eli ulkomailla vakinaisesti asuvat Suomen kansalaiset). Erityisryhmien äänestysalueena Keuruun kunnassa on ollut alue 001 Keskusta läntinen.

Ehdotus uusiksi äänestysalueiksi 1.1.2024 alkaen

Vanha äänestysalue	Uusi äänestysalue 1.1.2024 alkaen
001 Keskustan läntinen	001 Läntinen alue
002 keskustan itäinen	002 Itäinen alue
003 Haapamäki	003 Haapamäen alue
004 Pihlajavesi	003 Haapamäen alue
005 Pohjoislahti	002 Itäinen alue
Vanha erityisryhmien äänestysalue	Uusi erityisryhmien äänestysalue
001 Keskustan läntinen	001 Läntinen alue